

Czy Kopernik był Niemcem?

23 czerwca 2012

Sprawa sporu o narodowość Kopernika, choć wydawała by się prosta, od czasu do czasu wzbudza kontrowersje. Wynika to z nieznamomości historii początków państwowości Polski. Dlatego warto to wyjaśnić.

Słowianie są ludem wykazującym duże przywiązanie do ziemi. Dla naszych ojców wartością była ziemia, Germanie, Celtowie to ludy bardziej wojownicze o scentralizowanej hierarchii. Oni budowali miasta, a styk z cywilizacją śródziemnomorską spowodował u nich rozwój rzemiosła. Stąd też w dawnej Polsce mieliśmy sytuację taką, że po polsku mówiła wieś, a w miastach często słyszało się mowę obcą. Ocenia się, że w średniowieczu do 50% ludności miejskiej miast na zachodzie Rzeczypospolitej posługiwało się językiem niemieckim. Luksus, że wszyscy Polacy mówią po polsku, to czasy dopiero po ostatniej wojnie. Praktycznie do czasu Rewolucji Francuskiej nie znano pojęcia obywatelstwa. Każdy wskazywał króla lub księcia, którego był poddanym. Tak ówczesnie rozumiano przynależność do kraju. Liczna populacja ludzi mówiących po niemiecku powodowała, że ludzie ci pod względem mowy nie asymilowali się szybko.

Ale przecież nie do odrzucenia jest argument, że większość tej ludności napływowej to potomkowie Słowian zachodnich, którzy 300 lat wcześniej posługiwali się mową słowiańską. Arkona, świątynia Swaroga na wyspie Rugii, upada w roku 1068, Radogoszcz, centrum polityczne Redarów w roku 1125, Kopanica, dzisiejsza dzielnica Berlina, gród Sprevian w 1200. Czy mieli tę pamięć? Historycznie udowodnionym jest, że ludzie ci często w konfliktach zbrojnych opowiadali się za królem polskim. Nieraz przecież miasta pruskie opowiadały się za przynależnością do Polski, a nie do bliższego im językowo państwa Krzyżaków, czy też późniejszych Prus. Na ile w tym było poczucia wspólnoty, a na ile oddziaływały kwestie ekonomiczne, trudno dziś ocenić.

Kopernik wywodził się właśnie z takich rodów, które przybyły do Rzeczypospolitej z zachodu. Bez wątpienia był poddanym króla Polski i to od kilku pokoleń. Ojciec i dziad Kopernika po mieczu byli kupcami krakowskimi. Ród po kądzieli to zamożni toruńscy mieszczenie. Dziad Łukasz Watzenrode w czasie konfliktu z Krzyżakami w roku 1460 pożyczył swojemu miastu ogromną sumę pieniędzy na obronę. Miasto spłaciło tę sumę rodzinie dopiero po jego śmierci. Biznes to, czy wyraz przynależności do Rzeczypospolitej? Analogicznie Mikołaj Kopernik w konflikcie z Krzyżakami również opowiada się po stronie Rzeczypospolitej. Również swoje prace dedykował królowi Polski. Kim więc był, Polakiem czy Niemcem? Bezspornie, był poddanym Króla Rzeczypospolitej Obojga Narodów, której spadkobierczynią jest dzisiejsza Rzeczpospolita Polska. Tu się wychował, wykształcił, tu mieszkali jego przodkowie i przynależności swego domu do tego kraju bronił. Czy to nie wystarczające dla uznania jego polskości?

No cóż, trzeba powiedzieć, że słabo promujemy naszych naukowców. Nie tak dawno rozmawiałem z Angielką, która była przekonana, że Maria Curie-Skłodowska pochodziła z Hiszpanii.

Autor: Faral

Źródło: [Nowy Ekran](#)